

Diensten voor professionals
die werken met slechtziende
en blinde mensen

Visio

Vergroot uw deskundigheid met onze expertise

Kunnen jullie de begeleiders binnen onze organisatie leren hoe zij het beste om kunnen gaan met slechtziende en blinde mensen? Kunnen we bij de renovatie van onze verpleegafdeling rekening houden met slechtziende en blinde patiënten? Hoe markeer ik de weg naar het (bus)station en hoe creëer ik veilige oversteekplaatsen? Bij sommige cliënten vermoed ik ook een visuele beperking. Hoe krijg ik daar meer zekerheid over?

Misschien weet u, net als veel andere professionals die in hun werk te maken krijgen met mensen met een visuele beperking, niet precies wat de consequenties van die beperking zijn. Dat is niet verwonderlijk: de doelgroep is relatief klein en specialistische kennis is maar op enkele plaatsen in het land te vinden. Zoals bij Koninklijke Visio.

Visio wil de omgang met mensen met een visuele beperking in allerlei maatschappelijke situaties verbeteren. Daarom bieden we advies, begeleiding en trainingen aan onder meer artsen, hulpverleners in opleiding en medewerkers van verpleeg- en zorginstellingen, maar ook aan directeuren, facilitair medewerkers, architecten en bouwkundigen. Hoe dat gebeurt, leest u in deze brochure.

Kennis, expertise en innovatie

Visio is het expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen. Wij hebben veel specialistische kennis en expertise in huis en werken voortdurend aan nieuwe methodieken en producten. Binnen Visio lopen verschillende onderzoeksprojecten. Onze dienstverlening houden we actueel door te participeren in wetenschappelijk onderzoek en we werken samen met wetenschappers en collega-instellingen. De afdeling Kennis, Expertise & Innovatie vormt de spil van onze expertiseorganisatie.

“Op de speciale kinderdagcentra waar ik werk, laat ik de kinderen door Visio testen. Ook schakel ik Visio in om de groepsleiding voor te lichten over slechtziendheid en blindheid en te adviseren over bijvoorbeeld verlichting en contrast. Ik hoor terug dat ze deze begeleiding heel prettig vinden.”

Suzanne Duffels, arts voor verstandelijk gehandicapten

Onderzoek

Bij kinderen

Visio is gespecialiseerd in visueel functieonderzoek bij jonge kinderen. Voor het meten van hun visuele mogelijkheden gebruiken we een speciale methodiek. Het onderzoek kan bestaan uit een aantal deelonderzoeken, waaronder een aanvullend oogheelkundig en een visueel functieonderzoek. Daarnaast worden de kinderen indien nodig vanuit psychologisch, pedagogisch of didactisch oogpunt onderzocht.

Bij volwassenen

Bij volwassenen en oudere mensen bekijken we meestal aan de hand van low-vision-onderzoek welke lees- en kijkhulpmiddelen het meest geschikt zijn. Indien wenselijk combineren we het onderzoek naar de visuele functies met neuropsychologisch onderzoek. Ook bekijken we de mogelijkheden om werkplekken aan te passen.

Bij mensen met een meervoudige beperking

Minstens een kwart van de mensen met een verstandelijke beperking heeft ook een bijkomende visuele beperking. Als medewerker bij een instelling of dagcentrum weet u niet altijd welke cliënten slechtziend zijn. De signalen zijn zonder de juiste expertise vaak niet makkelijk te herkennen. Visio heeft zich gespecialiseerd in onderzoek bij mensen met een meervoudige beperking.

In woonvoorzieningen en dagcentra voor mensen met een meervoudige beperking kunnen we een screening uitvoeren. Zo krijgt u een beeld van het aantal cliënten met een visuele beperking. Vervolgens adviseren we over omgang met en begeleiding van de cliënten, en over verlichting en inrichting van gebouwen en woningen. Ook deskundigheidsbevordering van de groepsleiders door Visio behoort tot de mogelijkheden. Hoe beter bewoners zelf uit de voeten kunnen, hoe minder begeleiding ze nodig hebben van het personeel.

Advies en begeleiding in uw werkomgeving

Werken met kinderen

Als medewerker van een kinderdagcentrum, revalidatiecentrum of peuterdagverblijf of school ziet u soms kinderen die achterblijven, angstig zijn bij klimspelletjes of balspellen, dicht op hun werk zitten, veel struikelen of druk gedrag vertonen doordat ze niet voldoende overzicht hebben. Niet zelden blijkt na onderzoek dat een visuele beperking hier aan ten grondslag ligt. Visio kan u adviseren over de omgang met kinderen met een visuele beperking, aanpassingen van de omgeving en het gebruik van aangepaste (spel)materialen.

Werken met volwassenen

Als werkgever of reïntegratiecoach van iemand met een visuele beperking vraagt u zich misschien af hoe u de werkplek optimaal kunt inrichten, wat de beste werkomstandigheden zijn en welke taken het meest geschikt zijn. Visio heeft gespecialiseerde medewerkers die u en uw werknemer of cliënt bij dit soort vragen kunnen begeleiden en adviseren.

Werken met ouderen

Als medewerker in de ouderenzorg krijgt u regelmatig te maken met mensen die slechtziend worden. U merkt bijvoorbeeld dat één van uw cliënten de straat niet meer op durft, of dat een cliënt geïsoleerd raakt, omdat hij zijn hobby niet meer kan uitoefenen. Visio adviseert hoe u deze bewoners kunt ondersteunen zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven functioneren.

Werken met mensen met een meervoudige beperking

Als medewerker in een kinderdagverblijf, gezinsvervangend tehuis of instelling voor mensen met een verstandelijke beperking krijgt u soms te maken met cliënten die (ongemerkt) ook een visuele beperking hebben. Deze combinatie van beperkingen werpt complexe vragen op. Visio kan u hierbij adviseren en ondersteunen.

“We dachten vaak dat Koos ergens geen zin meer in had, maar het bleek dat hij gewoon te weinig zag. Nu krijgt hij aangepaste werktaken. Door het begeleidingstraject van Visio heb ik meer begrip gekregen voor zijn visuele problemen en hoe die samenhangen met zijn andere beperkingen en zijn persoonlijkheid.”

Groepsleidster Marjolein Arnold van Auti-dagcentrum 't Palet in Roosendaal

Optimale verlichting en inrichting

Hoe kan ik mijn gebouw optimaal inrichten voor slechtziende mensen? Welke eisen worden er gesteld aan kleuren, materialen en verlichting? Wat is voor slechtziende en oudere cliënten de beste verlichting voor onze activiteitenruimte?

Voor het antwoord op dit soort vragen kunt u bij ons terecht. Visio doet onderzoek en geeft advies over toegankelijkheid van gebouwen voor onze doelgroep, en specifiek daarbinnen over verlichting en gebruik van kleur en contrast. Onze verlichtingsspecialist maakt vrijblijvend een offerte en draagt concrete oplossingen aan voor uw gebouw. Deze zijn gebaseerd op relevante NEN- en arbo-richtlijnen. Het kan gaan om aanpassingen aan een gebouw als geheel, of aanpassingen aan een gemeenschappelijke ruimte, in bijvoorbeeld een school, kinderdagverblijf, verzorgings- of verpleeghuis.

We geven advies op maat, eventueel in de vorm van een korte cursus, aan onder meer inrichters van zorginstellingen en scholen, architecten, ergonomen, arbofunctionarissen, medewerkers van technische adviesbureaus en ingenieurbureaus. Bij een aantal locaties van Visio is een lichtbelevingsruimte ingericht. Daar kunt u het effect van verlichting en inrichting zelf ervaren.

Deskundigheidsbevordering

Visio organiseert regelmatig cursussen voor professionals, zoals leerkrachten, groepsleiders en optometristen. De cursussen zijn gericht op het overdragen van kennis, het aanleren en trainen van specifieke vaardigheden en bieden de gelegenheid ervaringen uit te wisselen. Op verzoek stellen wij ook cursussen op maat samen voor groepen professionals. Daarnaast verzorgen we scholing voor personeel van zorginstellingen, lessen voor zorgopleidingen en organiseren we symposia.

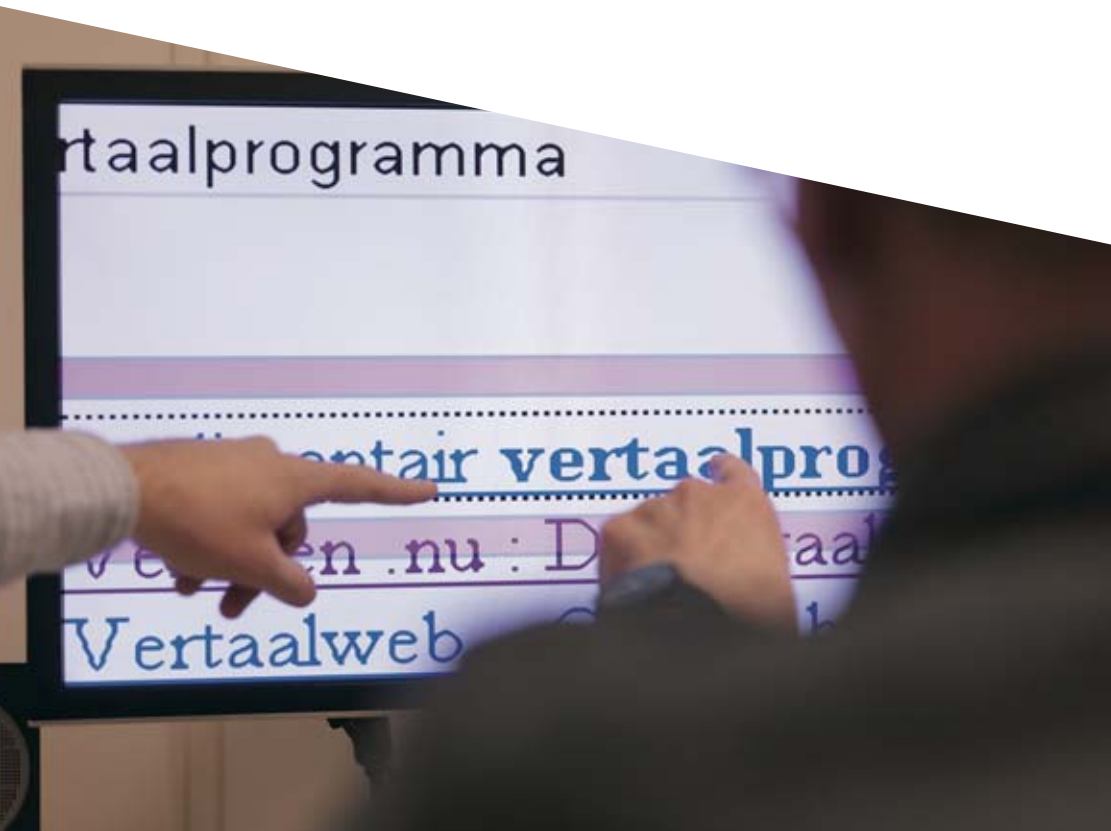
Verwijzen

Als professional kunt u uw cliënt naar Visio doorverwijzen voor een breed scala aan zorg en diensten. Of het nu gaat om een kind dat speciaal onderwijs nodig heeft, of om een ouder iemand die hulp kan gebruiken bij het verwerken van de visuele beperking.

Om in aanmerking te komen voor de diensten van Visio, hanteren we de volgende criteria:

- een visus van 0,3 of minder
- een leesvisus van 0,25 of minder
- een diameter van het gezichtsveld van 30 graden of minder
- een resterend gezichtsvermogen (restvisus) tussen 0,3 en 0,5 in combinatie met andere (waarnemings) problemen én een hulpvraag op participatieniveau die niet, of niet afdoende kan worden beantwoord binnen de therapeutische mogelijkheden van de reguliere oogheelkundige praktijk.

Deze criteria voor de doorverwijzing van slechtziende en blinde mensen naar revalidatie-instellingen zijn vastgesteld door het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap. De 0,3-norm wordt door Visio overigens niet strikt gehanteerd.

Meer informatie

Wilt u meer weten over wat Visio voor u kan betekenen?
Neem dan gerust contact op met onze Cliëntservicelijn
via **088 585 85 85**.

Veel algemene informatie voor professionals staat ook
op **www.visio.org**.

Koninklijke Visio
expertisecentrum
voor slechtziende en
blinde mensen

www.visio.org